

Met dit project willen we de mogelijkheden van de methodiek van co-constructie verkennen voor het stimuleren van participatie van erg geïsoleerde mensen uit kansengroepen aan het aanbod op vlak van cultuur, sport en jeugd. Daarbij willen we eerst en vooral werken aan het durven toetreden tot een groep buiten de eigen familie, om vervolgens de tweede stap te zetten : het participeren aan het bestaande aanbod.

Het Klik !

Deze publicatie werd ontwikkeld vanuit een samenwerking binnen Flora vzw. In ons onderzoek 'Bruggen naar Participatie' onderzochten we hoe cultuurparticipatie kan ingezet worden om kansarmoede en uitsluiting te bestrijden en sociale duurzaamheid te bevorderen. De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek zijn duidelijk. Bruggen naar participatie moeten een tweerichtingsverkeer toelaten. Cultuurparticipatie zou samen met de doelgroep moeten worden gedefinieerd. Met project 't Klik ! kregen we van de Vlaamse Overheid de kans om met onze partners en de kansengroepen verdere stappen te zetten naar participatie rond cultuur en vrije tijd.

De bevindingen van 't Klik!, brengen we in verband met sociale innovatie, als een kader dat zich leent om armoedebestrijding en cocreatief beleid te verbinden. In deze publicatie vindt u alvast een voorzet van governance-hefbomen die kwetsbare groepen toelaten om zelf ook een pioniersrol te vervullen. We bekijken op welke manier beleidsdomein cultuur hier een rol in kan spelen. Cultuur en vrije tijd is een domein waarvan kwetsbare groepen worden uitgesloten. Anderzijds zijn cultuur, gemeenschap en vrije tijd net noodzakelijke hefbomen om initiatief mogelijk te maken. En in deze tegenstrijdigheid schuilt net de moeilijkheid voor kwetsbare groepen om mee sociale innovatie te kunnen initiëren en deel uit te maken van een cocreatief beleid.

In onze publicatie bekijken we achtereenvolgens onze methodologie, de betekenis van cultuur en vrije tijd, het kader van sociale innovatie en armoedebestrijding, de kenmerken van collectieve initiatieven van onderuit, de governance-hefbomen voor een cocreatief beleid dat collectieve initiatieven van onderuit faciliteert en tot slot bekijken we hoe we deze hefbomen kunnen samenbrengen en welke uitdagingen we hieraan kunnen verbinden. De hefbomen voor cocreatief beleid worden in de rapporten van onderzoeksprojecten PICCA ([link](#)) en 'Monoparentaliteit et pauvreté' ([link](#)) verder uitgewerkt.

Bevindingen :

We merken dat heel wat projecten rond cultuurparticipatie, hoe geniaal of innovatief ze ook zijn, beperkt blijven tot 'one-shot' evenementen. Het ontbreekt vaak aan duurzaamheid en echte impact omdat ze te weinig verbonden zijn met verdere stappen of acties op weg naar participatie. Bovendien merken we dat bij vrouwen en mannen met weinig of geen sociaal kapitaal eerst gewerkt moet worden aan het 'durven toetreden' tot een groep, vooraleer men de stap naar participatie aan cultuur-, sport- en jeugdverenigingen of -evenementen kan zetten.

Doelgroep :

Mannen en vrouwen die geen of weinig sociaal kapitaal hebben.

De doelstelling :

De algemene doelstelling is het verkennen van de mogelijkheden van de methodiek van co-constructie voor het stimuleren van participatie van erg geïsoleerde mensen uit kansengroepen, aan lokale

verenigingen. Dit willen we doen door het stimuleren van collectiviteiten, het ondersteunen van lokale groepen en organisaties in het zichtbaar maken van de expertise van kansengroepen, het sensibiliseren van lokale verenigingen en het verankeren van de resultaten.

Aanpak :

We zetten twee pilootprojecten op, een met een groep in Aalst (die we bereiken via Steunpunt Welzijn vzw) en een met een groep in Tienen (Alfameters, Bom vzw). Gedurende het traject komen we geregeld samen met een focusgroep van mensen met kennis en ervaring rond cultuurparticipatie en armoede, om onze bevindingen met hun input te verrijken.

Maart-juni2013 : Samenstellen van de lokale projectgroep. De mensen uit de groepen fungeren als sleutelfiguren om geïsoleerde mensen aan te trekken. De groepen denken samen na over de vraag hoe ze geïsoleerde mensen kunnen meekrijgen.

Juli-december2013 : Verkennen van participatienoden & ideeën over lokale verenigingen. Via specifieke methodieken en werkvormen wordt stilgestaan bij de participatienoden die bij de mensen leven en wordt gezocht naar wat ze collectief als een nood ervaren. De groepen gaan op verkenning bij lokale verenigingen die samen met de projectgroepen nadenken over hoe de drempels naar participatie door de groepen weggewerkt kunnen worden.

Jan-april2014 : Bruggen slaan tussen projectgroep & lokale verenigingen. De groepen bekijken welke rol het bestaande aanbod aan cultuur, jeugd en sport in hun leven kan spelen en wat nodig is opdat ze er de weg naartoe zouden vinden.

Eind maart-begin april 2014 : Slotmoment met beide groepen. De groepen van de pilootprojecten ontmoeten mekaar om ervaringen uit te wisselen.

April -juni2014 : Evaluatie en afsluiting. Na het slotmoment komen de begeleiders van de groepen samen om over de afgelegde trajecten uit te wisselen, en te overleggen hoe die ervaringen ook aan andere groepen kunnen worden doorgegeven.

Financiering :

Vlaamse Gemeenschap, Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, Afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid

Voorziene duur :

Van 1 januari 2013 tot 30 juni 2014

Projectverantwoordelijke : Isolde Vandemoortele

Contact :

Isolde Vandemoortele

isoldevandemoortele@florainfo.be

Vooruitgangstraat - Rue du Progrès 323/7 | 1030 Brussel - Bruxelles

02/204 06 44

P.-S.

